

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 99/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej Mgr. Soňou Grošaftovou, Makovického 7, Žilina, pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co/646/2014 z 29. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co/646/2014 z 29. apríla 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že napadnutým rozsudkom krajský súd na základe odvolania sťažovateľky potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C/10/2009-181 z 22. apríla 2014, ktorým určil, že „do dedičstva po poručiťelke B. Š... patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/120 k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa [REDAKOVANÉ], zapísaným na [REDAKOVANÉ] vedenom Okresným úradom Žilina, Katastrálny odbor ako parcela [REDAKOVANÉ] – orná pôda o výmere 475 m², parcela [REDAKOVANÉ] – orná pôda o výmere 103 m² a parcela [REDAKOVANÉ] – orná pôda o výmere 48 m²“. V priebehu konania pred všeobecnými súdmi sťažovateľka argumentovala, že predmetné nehnuteľnosti „nadobudla vydržaním, ktoré bolo osvedčené v roku 2006 verejnou listinou vo forme notárskej zápisnice N 59/2006, NZ 455/2006, NCRI 4556/2006 podľa § 6 zákona č. 323/1992 Zb. v platnom znení a § 134 Občianskeho zákonníka. Podkladom pre vydanie osvedčenia formou notárskej zápisnice, okrem iných zákonom vyžadovaných skutočností, bolo aj písomné vyhlásenie právnej predchodkyne žalobkyni, a to B. Š... o tom, že nemá výhrady ku vzniku vlastníckeho práva odporkyne, ktoré vyhlásenie bolo podpísané s úradne osvedčeným podpisom, a to z dôvodu, že jej svedčil zápis v PKN vložke č. 309 k spornému podielu“. Podľa jej názoru „ustálenie právneho záveru súdom o prípadnej nedobromyseľnosti sťažovateľky neobstojí, nakoľko žalobkyne v konaní žiadnym spôsobom nepreukázali nezákonnosť učeného písomného vyhlásenia právnej predchodkyne za jej života – tzn. nepreukázali nezákonnosť učeného písomného vyhlásenia právnej predchodkyne za jej života – tzn. nepreukázali, že sťažovateľka nesplnila zákonné podmienky zakladajúce vydanie osvedčenia o deklarovaní vlastníctva k spornému podielu. Tvrdíme, že v konaní nebola zo strany žalobkyni preukázaná neexistencia dobromyseľnosti sťažovateľky a jej právnych predchodcov, teda nesplnenie zákonných podmienok pre nadobudnutie vlastníctva v spornom podiele vydržaním ak aj existencia vlastníctva ich právnej predchodkyne.“.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že napadnutým rozsudkom bolo porušené jej základné právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ústavy a právo na ochranu majetku

zaručené čl. 1 dodatkového protokolu, pretože krajský súd aj okresný súd „svojím arbitrárnym rozhodnutím zasiahol do ústavného práva sťažovateľky, porušil jej základné ústavné právo vlastniť majetok. Vzhľadom na vyššie uvedené má ústavný súd založenú právomoc konať o tejto ústavnej sťažnosti.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co/646/2014 z 29. apríla 2015 bolo porušené jej základné právo podľa čl. 20 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a aby jej priznal náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti pritom možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Samotný sťažovateľ tak formuláciou sťažnostného petitu určuje ústavnému súdu rozsah, v akom sa napadnutým rozhodnutím orgánu verejnej moci má zaoberať. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05), keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa nemá ústavný súd dôvod spochybňovať.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý považuje za arbitrárny, keďže je presvedčená, že neexistencia dobromyseľnosti sťažovateľky, resp. jej právnych predchodcov, ako jednej z podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním nebola zo strany navrhovateľiek v 1. až 3. rade v konaní pred všeobecnými súdmi preukázaná.

V súvislosti s touto argumentáciou krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol:

„Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedla v rámci odvolacieho konania tak odvolateľka – odporkyňa ako aj navrhovateľky konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel ku skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil...“

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nebol naplnený...

V preskúmvanej veci prvostupňový súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil správne závery, keď konštatoval, že odporkyňa nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k sporným pozemkom vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka preto, lebo nebola v ospravedlniteľnom právnom omyle, ktorý by nasvedčoval jej dobromyseľnosti, že v roku 1966 nadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Za správny teda považuje odvolací súd právny záver okresného súdu, že dohoda o darovaní z roku 1966 (prípadne neformálna dohoda o vyporiadaní vlastníctva) nemohla u odporkyne založiť dobrú vieru, keďže v danom prípade by išlo o tzv. právny omyl, ktorý je neospravedlniteľný...“

Ústavný súd konštatuje, že námietku porušenia označených práv sťažovateľka nespája s princípmi spravodlivého súdneho procesu vyplývajúcimi z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 2/2011, III. ÚS 376/08, III. ÚS 224/09, II. ÚS 203/2010, III. ÚS 96/2011, III. ÚS 232/2012, II. ÚS 852/2014, III. ÚS 695/2014 a iné) pritom vyplýva, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprocenčné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom

nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

Preskúmaním napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd nezistil nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Keďže vzhľadom na viazanosť sťažnostným petitom ústavný súd nemohol posúdiť prípadné porušenie ktoréhokolvek z ústavno-procesných princípov vyplývajúcich z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože sťažovateľka napriek tomu, že je kvalifikovane právne zastúpená, v sťažnosti nenamietala, že by napadnutý rozsudok nebol výsledkom riadneho a spravodlivého procesu, túto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Takýto postup je nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016